

NADER ONDERZOEK

EEKHOORN

Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van eekhoorns en hun leefgebied

Locatie: Sint Janstraat 64-66, Sprundel

Rapportnummer: 2024-BE-0306

In opdracht van:

Schoenmakers Ruimtelijke Ontwikkeling
Molenzicht 2
4881BW Zundert

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2024-BE-0306

Opdrachtgever

Schoenmakers Ruimtelijke
Ontwikkeling

Contactpersoon

Leny Schrauwen

Locatie

Sint Janstraat
Sprundel

Auteur

Emma Heeren

Collegiale controle

Frenk van de Wal

Opleverdatum

22 maart 2024

Uitvoerder

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Centrale vraagstelling	5
1.4 Criteria.....	5
2. WETTELIJK KADER	6
2.1 Gebiedsbescherming	6
2.2 Soortenbescherming	6
2.3 Zorgplicht.....	6
3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING.....	7
3.1 Situering plangebied	7
3.2 Voorgenomen ontwikkeling.....	8
3.3 Impressie plangebied	8
4. ONDERZOEK.....	11
4.1 Volledigheid van de inventarisatie	11
4.2 Eekhoorn	11
5. RESULTATEN EN ADVIES	17
5.1 Resultaten	17
5.2 Toetsing Omgevingswet/staat van instandhouding	17
6. BRONNEN	18

SAMENVATTING

Naar aanleiding van beoogde plannen aan de Sint Janstraat 64-66, waar opdrachtgever voornemens is om nieuwbouw te realiseren in de vorm van appartementen, is in opdracht van Schoenmakers Ruimtelijk Ontwikkeling door Brabant Eco in mei 2022 een ecologische quickscan uitgevoerd. Volgens het rapport met nummer 2022-BE-0306 (d.d. 14 mei 2022) biedt het naast gelegen Fatimapark en de achtertuinen van de Molenbaan potenties voor leefgebied van eekhoorns.

Op basis van voornoemde quickscan naar natuurwaarden is er geadviseerd om aanvullend onderzoek uit te laten voeren naar het potentieel voorkomen van eekhoorns en de functie van het plangebied voor deze beschermde dieren.

Deze rapportage is een verslaglegging van het gedane onderzoek met te verwachten effecten en kan als addendum van de quickscan worden gebruikt.

Het doel van het aanvullend onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van eekhoorns en zo ja, met welke functie.

Na het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat er een tijdelijk beperkte verstoring van het tussen gebied tussen twee mogelijke foerageergebieden voor eekhoorns plaats zal vinden, maar dit heeft geen wezenlijk effect op de functionaliteit van de leefomgeving als geheel omdat er voldoende alternatieven in de directe omgeving overblijven.

Het plangebied is geen essentieel onderdeel van het functionele leefgebied van de eekhoorn, enkel een doorloop. De soort kan zich, ook na de beoogde ontwikkeling verplaatsen tussen de mogelijke foerageergebieden, via de geplande aan te leggen groenvoorziening. Het leefgebied van de eekhoorns zal naar verwachting verbeteren na de beoogde ontwikkeling. In het Fatimapark zijn voldoende geschikte bomen aanwezig, die tezamen een goede biotoop vormen voor eekhoorns waar foerageergebied aanwezig is. Hierdoor is het eventuele foerageergebied in de achtertuinen van de Molenbaan ook niet essentieel en wordt door de voorgenomen werkzaamheden niet verstoord.

Op basis van uitgevoerd veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve invloed hebben op eekhoorns.

De voorgenomen ontwikkeling veroorzaakt geen overtreding van de Omgevingswet.

Een omgevingsvergunning is niet aan de orde.

Brabant Eco
Emma Heeren
Maart 2024

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen meer woonvoorziening te creëren aan de Sint Janstraat (64, 64a en 66). Om de plannen te kunnen realiseren worden de huidige woningen gesloopt. Er wordt beoogd vanaf de Sint Janstraat tot aan de achterzijde van het perceel vier appartementencomplexen te bouwen. Dit tussen de achtertuinen van woningen aan de Molenbaan en het Fatimapark in.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

In dit kader is medio mei 2022 een quickscan flora en fauna uitgevoerd door Brabant Eco. Hierover is verslag gedaan in de rapportage “ECOLOGISCHE QUICKSCAN”, met nummer 2022-BE-0306 d.d. 14 mei 2022.

Uit deze quickscan is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor beschermde fauna soorten.

Citaat uit het rapport:

“Op basis van de uitgevoerde quickscan kan worden geconcludeerd dat er mogelijk beschermde fauna in het plangebied voorkomt. Het is niet uit te sluiten dat het plangebied geen deel uitmaakt van gierzwaluwen en vleermuizen. Aangezien het plangebied verblijf- schuil- en nestplaatsen voor beschermde diersoorten biedt. Door de gewenste sloop en nieuwbouw kunnen de schuil- en foerageermogelijkheden voor verschillende diersoorten afnemen.”

Naar de beschermde soorten gierzwaluwen en vleermuizen is van mei tot en met september 2022 nader onderzoek gedaan. Uit het naderonderzoek is gebleken dat de bebouwing in het plangebied geen deel uitmaakt van nest- of verblijfplaatsen van vleermuizen of gierzwaluwen. Rapportage “NADER ONDERZOEK NAAR GIERZWALUWEN EN VLEERMUIZEN” met nummer 2022-BE-0306 d.d. 29 september 2022.

Omwonenden hebben aangegeven dat het plangebied deel uit zou maken van het essentieel leefgebied van eekhoorns. Volgens omwonenden komen er veel eekhoorns voor in het naastgelegen Fatimapark. De eekhoorns zouden volgens de omwonenden het plangebied over steken om te foerageren in de achtertuinen van de Molenbaan.

Daardoor is door Brabant Eco in opdracht van Schoenmakers Ruimtelijke Ontwikkeling een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van eekhoorns en hun leefgebied in het plangebied en directe omgeving, met name het Fatimapark en de achtertuinen van woningen aan de Molenbaan.

De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage en kan als addendum van de quickscan worden gebruikt.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanvullend nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van de eekhoorn en zo ja met welke functie. Eveneens wordt naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een effectbeoordeling gedaan om te toetsen of de Omgevingswet wordt overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

1.3 Centrale vraagstelling

Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek zijn:

- Worden er bomen gerooid met aanwezige nesten van eekhoorns en is het plangebied een essentieel onderdeel van de habitat van eekhoorns?
- Heeft de ruimtelijke ingreep een negatief effect op aanwezige eekhoorns?
- Is het naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep noodzakelijk een omgevingsvergunning aan te vragen in het kader van de Omgevingswet?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet, waarbij onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van eekhoorns en het functioneel gebruik.
- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (ecologisch deskundige/RVO.nl).
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.
- Het onderzoek naar aanwezigheid van en plangebiedsgebruik door eekhoorns is uitgevoerd door middel van sporenonderzoek en onderzoek naar de aanwezigheid van boomnesten in de bladerloze periode.

1.5 Geldigheid onderzoek

Houdbaarheid van verspreidingsgegevens zijn aan een maximale periode gebonden.

Voor de verspreidingsgegevens van licht beschermde soorten, of het juist ontbreken hiervan, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd, afhankelijk van de beschermingsgraad en situatie ter plaatse.

Bovengenoemde geldigheidstermijnen zijn in de Omgevingswet niet dwingend voorgeschreven en kunnen afwijken indien de omstandigheden ter plaatse dat verlangen.

Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet significant is veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Dit is hier echter, voorafgaande aan de voorgenomen sloop, niet het geval.

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland.

2.2 Soortenbescherming

Het nader onderzoek naar genoemde beschermde diersoorten voor het project is uitgevoerd in het kader van artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving, met een verwijzing naar bijlage IX van dit besluit. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten) als de nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten.

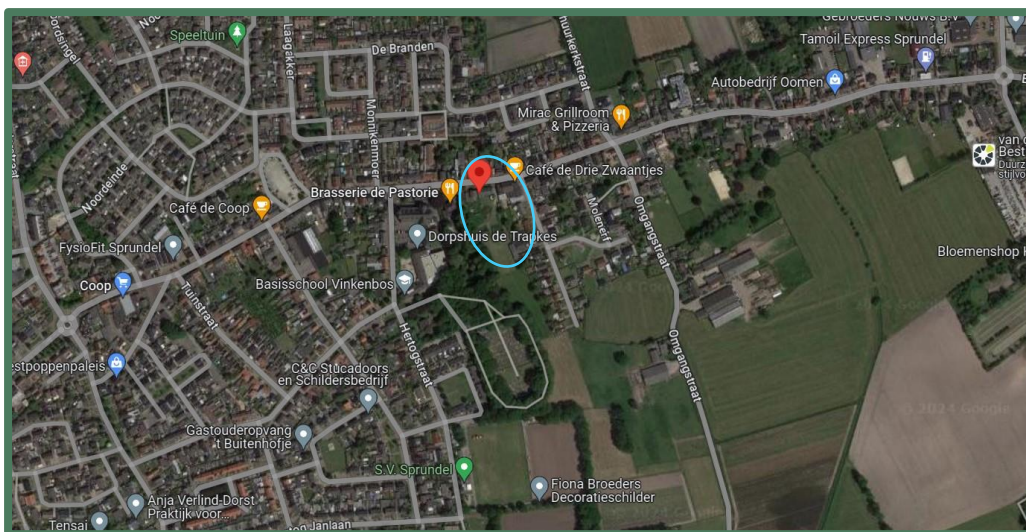
2.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, geldt een specifieke zorgplicht, zoals vermeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor het in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

3.1 Situering plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Sint Janstraat 64 t/m 66 in Sprundel, gelegen in de provincie Noord-Brabant en behorend tot de gemeente Rucphen. Het plangebied bevindt zich in het hart van Sprundel, in de directe omgeving van de Johannes de Doperkerk en de Beltmolen de Hoop. De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding. Het plangebied bestaat uit bebouwing en ten zuiden uit grasland. Ten westen van het plangebied grenst het Fatimapark. De nabije omgeving is dichtbebouwd met woningen en bedrijven.

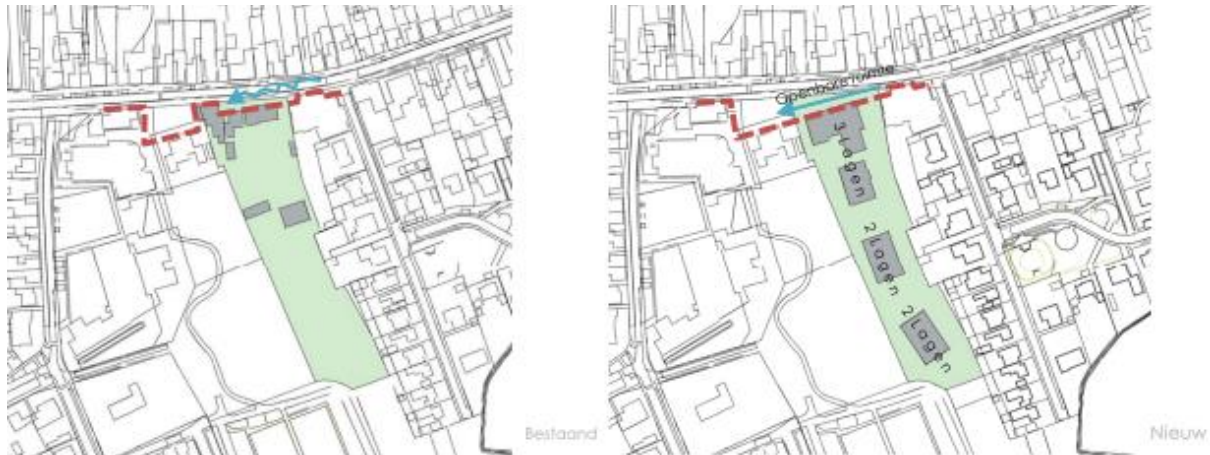
Globaal omlijnd de totale planlocatie in blauw. Bron: Google Earth.

Globaal omlijnd de totale planlocatie in blauw. Bron: Google Earth.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

Initiatiefnemer heeft het plan vier appartementencomplexen te realiseren aan de Sint Janstraat (64, 64a en 66) te Sprundel. Het plangebied heeft een ruime uitloop naar het zuiden en de appartementencomplexen worden vanuit de straat gezien verticaal gebouwd op het perceel. Om de beoogde plannen te kunnen realiseren worden de huidige gebouwen (nummer 64, 64a en 66) gesloopt. De nieuwe bebouwing wordt niet lineair aan de straat gebouwd, waardoor de Pastorie en kerk een beter aan- en uitzicht krijgen.

Huidige en beoogde situatie. Bron: Schoenmakers Ruimtelijke Ontwikkeling.

3.3 Impressie plangebied

Het plangebied gelegen aan de Sint Janstraat te Sprundel bestaat ongeveer uit 90% grasland van Engels raaigras met algemeen voorkomende kruiden waaronder weegbree, paardenbloem en margriet. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Sint Janstraat, ten oosten aan achtertuinen van woningen van de Molenbaan, ten zuiden aan agrarische gronden beweide met schapen en tot slot ten westen aan het Fatimapark. Daarnaast is het plangebied in het noordelijkste deel voorzien van bebouwing waaronder drie woningen (nummer 64, 6a en 66), voormalig vervallen agrarische gebouwen en een vervallen garagebox.

Bebouwing vanaf de Sint Janstraat (66, 64a, 64)

Achterzijde nummer 66 vanaf het zuiden

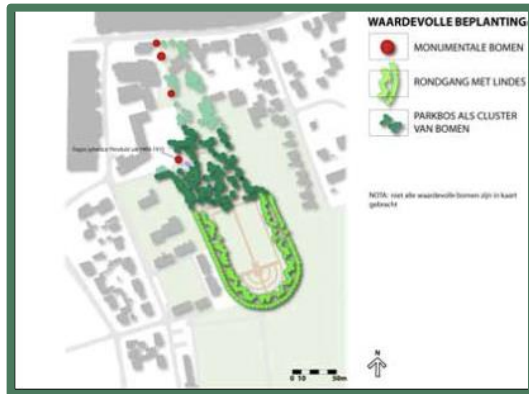

Achterzijde nummer 64a vanaf het zuidoosten

Achterzijde te slopen woningen aan St Jansstraat

Het Fatimapark is een park in bezit van de parochie. Het bos beschikt over een begraafplaats waaromheen een pad is aangelegd. Het bos beschikt over verschillende bomen waaronder eik, berk en beuk. In het Fatimapark zijn ± 25 vogelkasten, ± 15 vleermuiskasten, 1 steenuilenkast en 1 bosuilencast aanwezig. Ten noorden van het park bevindt zich de Johannes de Doperkerk en Brasserie de Pastorie. Ten oosten bevindt zich het plangebied, ten zuiden agrarische gronden en ten westen een huisartsenpraktijk, basisschool Vinkenbos en dorps huis de Trapkes.

Begraafplaats met bos vanaf het noorden, kaart met waardevolle beplanting (bron: Plancompagnons Landschapsarchitecten (BNT))

Overzicht plangebied vanaf het zuiden

Overzicht plangebied vanaf het noorden

4.1 Volledigheid van de inventarisatie

Het onderzoek is volgens de voorwaarden van de betreffende diersoort uitgevoerd. Een inventarisatie blijft echter uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Omgevingswet vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan de Omgevingswet. Wat betreft het (voor)onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

De onderzoekers van Brabant Eco zijn deskundig zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bedoelt. Er wordt gewerkt vanuit de expertise van de te onderzoeken soorten opgedaan door ervaring, studie, vrijwilligerswerk en bijscholing onder andere door de opleidingen in natuur, vogels, amfibieën en reptielen en vleermuizen (planologie en analyse van geluiden) en scholing algemeen in ecologie en natuurwetgeving. Brabant Eco voert ecologisch onderzoek uit voor een opgebouwde kring van opdrachtgevers onder ecologische bureaus, overheden, bedrijven en particulieren. De veldbezoeken zijn verricht door ecologen Jennifer Bockting (JB), Emma Heeren (EH), Freek Rovers (FR) en Frenk van de Wal (FW).

4.2 Eekhoorn

4.2.1 Introductie eekhoorn

De eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) wordt ook vaak gewone of rode eekhoorn genoemd. Hun vachtkleur varieert van rood(oranje) tot kastanje- of donkerbruin. Eekhoorns vallen op door hun grote pluimstaart, gepluimde oren, grote ogen en lange tenen met lange, scherpe nagels.

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Dit over heel Europa en Noord-Azië. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is. De voorkeurshabitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn.

Eekhoorns zijn vooral in de vroege ochtend en namiddag actief. Voedsel zoeken ze in bomen en op de grond. Ze kunnen goed springen en klimmen en bewegen zeer behendig tussen bomen en takken. De staart dient daarbij als evenwichtsorgaan. De eekhoorn daalt altijd met de kop naar beneden af van een boomstam.

Hoewel ze in de winter minder actief zijn, kennen eekhoorns geen winterslaap.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden zoals eikels, noten en kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, schors, paddenstoelen, rupsen, vogeleyen en jonge vogels.

Eekhoorns leven alleen en hebben een eigen leefgebied waarbinnen voedsel wordt gezocht. Deze leefgebieden kunnen elkaar overlappen en worden niet verdedigd; alleen het slaapnest wordt verdedigd. De territoria van mannetjes zijn groter dan die van vrouwtjes. In de paartijd slapen mannetje en vrouwtje geregeld in eenzelfde nest maar zodra de jongen geboren zijn wordt het mannetje niet meer bij het nest geduld.

Eekhoorns bouwen nesten in bomen die vooral in de winter, wanneer er geen blad aan de bomen zit, goed waarneembaar zijn. Het nest is bolvormig, zo groot als een voetbal en heeft een doorsnede van 30 tot 50 cm. Het wordt op minstens 5 meter boven de grond gebouwd. Van binnen zijn de nesten bekleed met zacht materiaal zoals bast, gras, mos of wol. Naast één hoofdnest zijn ook vijf tot zes kleinere 'reservenesten' in gebruik. Soms bouwen eekhoorns nesten hoog in de boomkroon. Daardoor kan verwarring met ekster

ontstaan, maar de eekhoorn gebruikt twijgen met bladeren en deze takken zijn dunner dan de takken die eksters doorgaans gebruiken.

De eekhoorn is in Nederland beschermd. Dat betekent dat het verboden is eekhoorns te vangen, te doden, in gevangenschap te houden of dit te proberen. Ook mag niet worden gehandeld in eekhoorns of delen van eekhoorns. Het is bovendien verboden eekhoorns te verontrusten of het nest te beschadigen of te bemachtigen (of dit te proberen).

In de winter zijn nesten in loofbomen goed waar te nemen door de doorzichtige boomkroon.

Eekhoorns zijn overdag actief zodat ze tamelijk makkelijk zijn waar te nemen.

4.2.2 Veldonderzoek

Eekhoornnesten zijn jaarrond beschermd op basis van artikel 11.54, lid 1b van het Besluit activiteiten leefomgeving, omdat de nesten het gehele jaar in gebruik zijn. Nestbomen van eekhoorns mogen niet zonder meer worden gekapt. Dit kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet.

Voor het onderzoek naar het voorkomen van eekhoorns en hun verblijfplaatsen is gebruik gemaakt van beschikbare ecologische informatie. Onderzocht is de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen en het functionele leefgebied voor eekhoorns. Tijdens de veldbezoeken is telkens met behulp van een camera en verrekijker gezocht naar de bolvormige nesten in de bomen naar het terreingebruik door individuen.

Het veldonderzoek is uitgevoerd door ecologen Emma Heeren, Jennifer Bockting, Frenk van de Wal en Freek Rovers. Op 5 en 22 januari en 21 maart zijn sporenonderzoeken uitgevoerd naar het voorkomen van eekhoorns en hun nesten in het Fatimapark, de achtertuinen van de Molenbaan en het grasland van het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd in een winterse periode waarin alle bladeren van de bomen waren waardoor de kruinen van de bomen goed zichtbaar zijn. Hierdoor is het mogelijk om nesten waar te nemen. In onderstaande tabel een overzicht van de uitgevoerde onderzoeken naar eekhoorns.

Ronde	Datum	Tijd	Functie	Temperatuur	Wind	Neerslag	Bewolking
1	05-01-2024	10:00-11:00	Sporenonderzoek eekhoorns	7° C	2 BFT Z	Geen	Bewolkt
2	22-01-2024	11:30-12:30	Sporenonderzoek eekhoorns	10 ° C	4 BFT WZW	Geen	Zonnig
3	21-03-2024	08:30-09:30	Sporenonderzoek eekhoorns	9° C	2 BFT W	Geen	Half bewolkt

Tijdens het eerste en tweede veldonderzoek zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten waargenomen in het Fatimapark en de nabije omgeving. Tijdens het derde onderzoek zijn er wederom geen eekhoorns waargenomen, echter wel een potentieel nest. Of dit nest ook daadwerkelijk van een eekhoorn is, of een compact eksternest is niet met zekerheid vast te stellen. Daarnaast zijn er meerdere nesten van overige vogelsoorten waargenomen zoals kraaiennesten, kauwennesten en een eksternest. De kraaiennesten verspreiden zich door het Fatimapark. Het eksternest is waargenomen in de achtertuin van de Molenbaan (nummer 8a). In de tuin van Molenbaan 18 en 20 zijn recreatief twee eekhoornnestkasten gevestigd. Zie ter verduidelijking de onderstaande afbeeldingen.

Kraaiennest

Kraaiennest

Kauwennesten in holle boom

Potentieel eekhoornnest

Eekhoornnestkasten bij Molenbaan 18-20

Eksternest in een boom in de achtertuin van Molenbaan nummer 8a

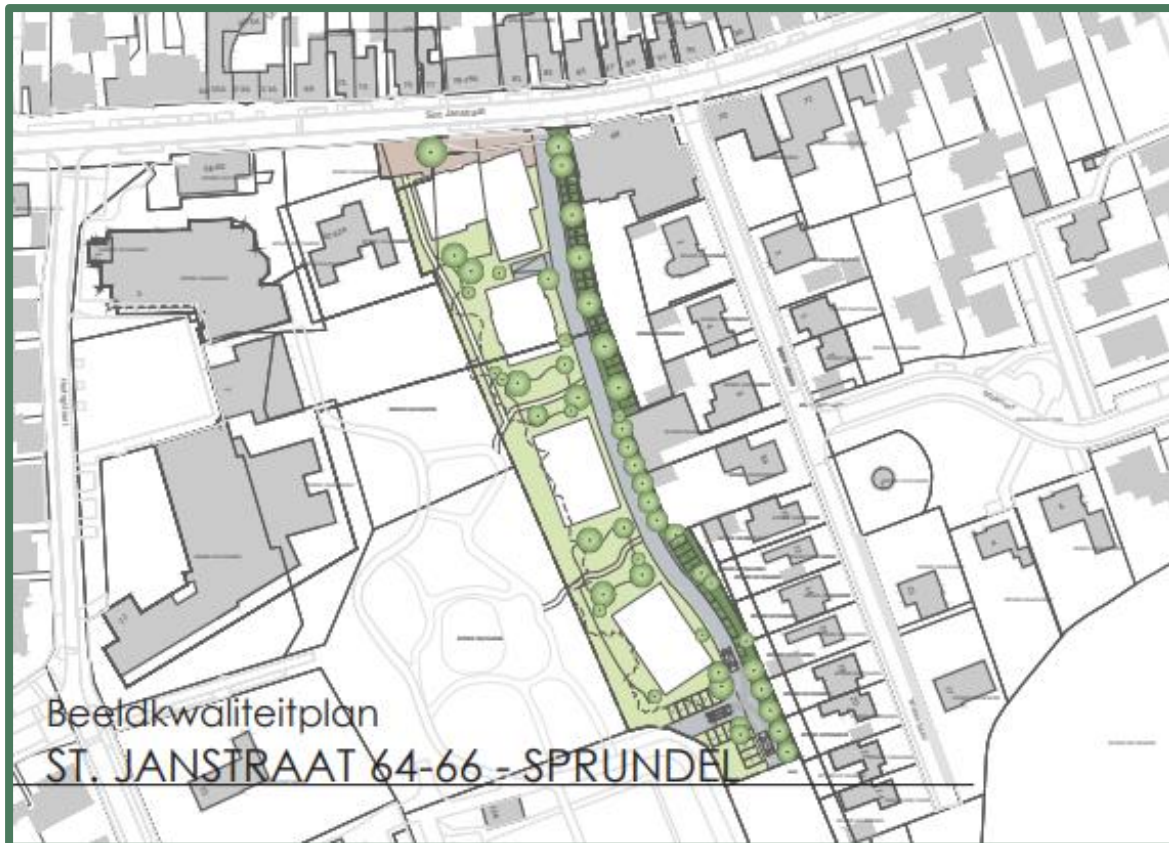

Overzicht van het Fatimapark en het plangebied, met een ster gemarkeerd in het geel; kraaiennesten, in paars: eksternest, in blauw; kauwennest, in rood: potentieel eekhoornnest, in groen: eekhoornkasten in de achtertuin van de molenbaan

Eekhoornnesten zijn vaak geen lang leven beschoren. De meeste nesten zijn na een jaar ingezakt of verdwenen. Ook dat er enkele nesten van eekhoorns dicht bijeen zitten, in een soort cluster, is heel normaal. Waar nesten verdwijnen of onbruikbaar worden bouwen eekhoorns in de omgeving weer nieuwe, maar dat hoeft niet per se in een boom er vlakbij te zijn, maar wel ergens in de omgeving. Als tenminste het leefgebied (voedselsituatie) verder in orde is gebleven. (Bron: Zoogdiervereniging).

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van de eekhoorn bekend (NDFF). In de nabije omgeving zijn geen eekhoorns waargenomen. Het is mogelijk dat eekhoorns het Fatimapark of de achtertuinen van de Molenbaan gebruiken als foerageergebied. Het grasland van het plangebied is geen essentieel foerageergebied, wel een mogelijke doorloop. Met de beoogde bouw van het appartementencomplex verdwijnen er geen essentiële foerageergebieden. De nestkasten en foerageergebieden in de achtertuinen van de Molenbaan en het Fatimapark blijven behouden. Doordat het appartementencomplex natuurinclusief wordt gebouwd en wordt voorzien van groenvoorzieningen rondom met onder andere aan te planten bomen worden de mogelijke foerageergebieden met elkaar verbonden en daarnaast wordt er een bomenlaan aangelegd aan de achterzijde van de tuinen aan de Molenbaan. Om aan te sluiten bij een landschappelijk parkachtig karakter wordt zoveel mogelijk groen opgenomen in de openbare ruimte. De basis van het openbaar groen wordt gevormd door veel gras/bloemenweide, wadi's en bomen en meerstammige heesters, waardoor er een parkachtig karakter ontstaat. In de openbare ruimte wordt toepassing gegeven aan de volgende soorten: boomsoorten *Acer buergerianum* *Acer rubrum* 'Sun Valley' *Carpinus betulus* 'Lucas' *Gleditsia triacanthos* 'Speczam' *Prunus x yedoensis* *Sorbus discolor* Meerstammige heesters *Amelanchier arborea* 'Robin Hill' *Euonymus alatus* *Hamamelis x intermedia* 'Orange Peel'. In onderstaande afbeelding de beoogde situatie met daarin de aanleg van groenvoorzieningen.

Beoogde situatie met aanleg van nieuwe groenvoorzieningen

Zoals op de afbeelding hierboven te zien wordt er meer opgaand groen gerealiseerd. De doorloop van het Fatimapark naar de achtertuinen van de Molenbaan wordt door de aanleg van bomen hiertussen sterk verbeterd. Eekhoorns kunnen zich via de bomen verplaatsen en vallen minder snel ten prooi dan in een open grasland.

4.2.3 Conclusie eekhoorns

Gedurende de veldonderzoeken is er een enkel potentieel eekhoornnest waargenomen, echter zijn er geen eekhoorns in het Fatimapark en de nabije omgeving geobserveerd. De achtertuinen aan de Molenbaan beschikken over meerdere eekhoornnestkasten die geschikt zijn voor eekhoorns om in te nestelen. Nader veldonderzoek heeft niet vast kunnen stellen of deze nesten in actief gebruik zijn, gezien de afwezigheid van eekhoorns.

Geconcludeerd wordt dat het plangebied geen onderdeel is van het essentiële leefgebied van eekhoorns. De soort kan zich, ook na de beoogde ontwikkeling verplaatsen tussen de mogelijke foerageergebieden, bijvoorbeeld via de beoogd aan te leggen bomenrijen en groenvoorzieningen. In het Fatimapark zijn voldoende geschikte bomen aanwezig, waardoor het eventuele foerageergebied in de achtertuinen van de Molenbaan niet essentieel is.

Met de beoogde plannen gaan geen eekhoornnesten verloren, het Fatimapark blijft behouden en er worden geen bomen gerooid.

Indien het plangebied wordt gebruikt als doorloop zal deze doorloop met de aanleg van groenvoorzieningen en bomen tussen deze twee deelgebieden worden verbeterd.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot verstoring van de genoemde soort, hierdoor worden er geen overtreding voorzien van de Omgevingswet. Een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig.

Om de aanwezige eekhoorns extra te ondersteunen is het te overwegen om een drietal eekhoornkasten type ZK EE 01 van Vivara Pro op te hangen aan te behouden bomen.

Deze kasten kunnen door eekhoorns gebruikt worden als kraamkast, maar ook als overwinteringskast. Ze hebben een brede ingang zodat eekhoorns met een jong in de bek er makkelijk doorheen kunnen. De rand geeft de eekhoorns meer grip.

De kasten dienen op minimaal 4 meter hoogte in een boom op een rustige plaats in het park bevestigd te worden. Niet met de voorzijde naar het zuidwesten in verband met regeninslag en wind. Door deze nesten aan de oostzijde van het Fatimapark te plaatsen wordt de eekhoorn ondersteund in het (her)ontdekken van de looproute naar de achtertuinen van de Molenbaan.

Eekhoornkast ZK EE 01 Vivara Pro

5.1 Resultaten

5.1.1 Algemeen

- Het onderzoek vond plaats in januari tot en met maart 2024
- Het gehele plangebied en directe omgeving met daarbij alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.
- Het onderzoek naar het voorkomen van nesten van eekhoorns vond plaats in de bladerloze periode.

5.1.2 Eekhoorn

- Het plangebied wordt niet door eekhoorns gebruikt als foerageergebied.
- Er is een potentieel eekhoornnest waargenomen in het Fatimapark
- Er bevinden zich drie eekhoornkasten in de achtertuinen van de Molenbaan.
- De nabije omgeving (het Fatimapark en de achtertuinen van de Molenbaan) van het plangebied is geschikt als habitat voor eekhoorns.
- De achtertuinen van de Molenbaan zijn geen essentieel foerageergebied.
- Er worden geen bomen gerooid, waardoor foerageergebieden blijven bestaan.
- Er worden in het plangebied bomen aangeplant waardoor het plangebied verbindend voorziet tussen de mogelijke foerageergebieden.
- Een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is niet nodig.

5.2 Toetsing Omgevingswet/staat van instandhouding

In het plangebied zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten waargenomen. Enkel een potentieel nest is waargenomen in het Fatimapark. Molenbaan 18 en 20 beschikken over eekhoornkasten, echter zijn er geen (sporen van) eekhoorns in de buurt van deze kasten waargenomen. Deze kasten en bomen in de achtertuinen van de Molenbaan blijven behouden, evenals de bomen in het Fatimapark, waardoor mogelijke habitats blijven bestaan.

Door de geplande werkzaamheden is er weliswaar sprake van een tijdelijke beperkte verstoring van een eventueel tussengebied tussen twee leefgebieden voor eekhoorns, maar dit heeft geen wezenlijk effect op de functionaliteit van de leefomgeving als geheel omdat er voldoende alternatieven in de directe omgeving overblijven. Na de natuur inclusieve bouw met aanleg van bomen en opgaand groen, zal het leefgebied van de eekhoorns niet verslechteren, doch eerder verbeteren.

Zodoende worden er met de voorgenomen werkzaamheden geen verbodsartikelen overtreden van de Omgevingswet en is een omgevingsvergunning bij bevoegd gezag in het kader van de Omgevingswet voor het uitvoeren van de plannen niet nodig.

- De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen er vogels broeden in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli).
- Bij onvoorziene omstandigheden dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.

Vooronderzoek

Quick scan Brabant Eco project nummer 2022-BE-0306 d.d. 14-5-2022

Nader onderzoek gierzwaluwen en vleermuizen project nummer 2022-BE-0306 d.d. 2909-2022

Websites

www.brabant.nl

www.checklistgroenbouwen.nl

www.NDFF.nl

www.rijksoverheid.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vivarapro.nl

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet/omgevingsloket>

<https://omgevingswet.overheid.nl/home>

www.zoogdiervereniging.nl

<https://plancompagnons.nl/portfolio/fatimapark-sprundel/>

Overige bronnen

Zoogdiervereniging

Netwerk Groene Bureaus